

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Національна академія педагогічних наук України
Північно-Східний науковий центр Національної академії наук
України і Міністерства освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (Україна),
кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби (Україна)
Кардіфський університет Метрополітан (Велика Британія)
Вестмінстерський університет (Велика Британія)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (Китайська Народна Республіка)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Інститут публічного адміністрування при Університеті Миколаса Ромеріса (Литва)
Центр музично-освітньої майстерності (Париж, Франція)

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної науково-практичної конференції
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»
«PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
HIGHER AND SECONDARY EDUCATION IN THE CONDITIONS
OF MODERN CHALLENGES: THEORY AND PRACTICE»
(м. Харків, 16 – 18 березня 2023 року)**

**Харків
2023**

Драгунова М. Б., Нечаєв М. П.	
Особливості надання якісних освітніх послуг в закладах вищої медичної освіти в умовах сучасних викликів.....	735
Дрозд М. П.	
Методи формування духовно-моральних цінностей здобувачів вищої педагогічної освіти.....	737
Думбур О. А., Ткачова Н. О.	
Креативне мислення як педагогічна категорія.....	738
Євтушенко Н. С., Твердохлєбова Н. Є., Сухенко О. В.	
Педагогічні особливості підготовки майбутніх фахівців за спеціальністю «Цивільна безпека»	740
Єльнікова Н. І.	
Формування та розвиток орфоепічної компетенції в майбутніх працівників правоохоронних органів.....	743
Ємець А. А., Коваленко О. М.	
Проблеми фахової підготовки майбутнього учителя початкових класів в умовах сьогодення.....	746
Жога Р. А.	
Специфіка персонального освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва без початкової музичної освіти.....	748
Жуков В. П.	
Актуальність проблеми формування етико-партисипативної культури майбутніх учителів.....	751
Задоя С. Ю	
Змістовий і дефінітивний аналіз поняття «розвиток творчого потенціалу учнів» у процесі бандурного музикування.....	753
Зарубенко О. Г., Зеленська Л. Д	
Показники естетичної вихованості майбутніх учителів.....	755
Захарова В. В.	
Підвищення рівня правової культури молоді в освітньому процесі України.....	758
Звєкова С. М.	
Методи формування дослідницької компетентності в майбутніх бакалаврів спеціальної освіти.....	760
Іванова В. Ю.	
Формування самоосвітньої компетентності майбутніх молодших бакалаврів музичного мистецтва в площині культурологічного підходу.....	763
Ільченко О. Ю	
Реалізація принципу академічної доброчесності при підготовці здобувачів вищої освіти.....	765
Іонова О. М, Ма Лі, Чень Цюнцун	
Компетентнісний підхід до підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	769

музики, то відсутність початкової музичної освіти є суттєвою перешкодою в професійному становленні фахівця.

Основною метою ПОС є забезпечення освітніх можливостей, які відповідають індивідуальним потребам та інтересам того, хто навчається. ПОС майбутніх учителів музичного мистецтва без початкової музичної освіти передбачає додаткові можливості для фахової підготовки та отримання музичних навичок. Для вказаної категорії здобувачів це може означати проведення додаткових занять з основного інструменту, елементарної теорії музики, організацію роботи факультативу, надання доступу до спеціалізованих програм, ресурсів, відеоуроків, тощо. Важливою складовою такого середовища є також наявність персонального наставника (ментора), який здійснює додатковий освітній супровід того, хто навчається, допомагає йому обрати найбільш оптимальний шлях навчання та розвитку.

Зазначена проблема є актуальною в музично-педагогічній освіті, оскільки відсутність початкової музичної підготовки негативно впливає на формування фахових компетентностей та інтенсивність опанування музичних знань. Подальше дослідження буде спрямоване на створення методики формування ПОС професійної підготовки вказаної категорії здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Локарева Г. В., Бажміна Е. А. Персоналізація в освіті: управління студентами власною траєкторією навчання засобами цифрових технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Т. 86, № 6. С. 187–207. DOI : 10.33407/itlt.v86i6.4103
2. Нежлукченко Т. І., Папакіна Н. С. Кушнеренко В. Г. Особливості побудови персонального освітнього середовища при викладанні зоометеорології. *Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Херсон, 13-14 червня 2019 року). Херсон : ДВНЗ «ХДАУ», 2019. 234 с.
3. Benson S. What is personalized learning? A working draft. 2013, August. URL : <https://scottbenson.wordpress.com/2013/08/06/what-is-personalized-learning/> (Дата звернення 27.02.2023).

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕТИКО-ПАРТИСИПАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Жуков В. П.

доктор філософії, доцент,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Модернізація сучасної освіти та підвищення якості навчання і виховання учнівської молоді значною мірою залежать від особистості майбутніх учителя, який поєднує в собі гуманність, моральність, здатність до паритетної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу тощо. Сьогодні виконання професійних

функцій потребує від майбутніх учителів не лише наявності системних знань із профільних дисциплін та методики їх викладання, але і з інших галузей знань, культурології, етики, релігії, історії філософії, психології, педагогіки тощо, сформованості професійно-особистісних, у тому числі моральних-етичних якостей. Отже, якість професійної підготовки майбутніх учителів потребує підвищення рівня сформованості етичної комунікації у системі педагогічної освіти.

За реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти (2018) освітянська спільнота отримала творчі модернізаційні виклики, за яких видозмінюється зміст професійної місії педагога. Одне з важливих завдань полягає в тому, щоб дати можливість закладам освіти творити, шукати, обмінюватись досвідом, запроваджувати кращу практику – зміст педагогічної освіти, який мають згенерувати самі заклади [1]. Повною мірою погоджуємося з О. Фаст, яка відносить до основних новацій новочасної освіти забезпечення змісту філософії людиноцентризму та сукупності загальнолюдських морально-етичних цінностей на засадах *партисипативного підходу* [2].

На необхідності звернення до партисипативного підходу в освітньому процесі акцентується і в інших законодавчих актах і нормативних документах: законах України «Про освіту» (2017) і «Про вищу освіту» (2014), Галузевій концепції розвитку неперервної педагогічної освіти (2013), Концепції розвитку освіти України на період 2015 – 2025 рр. (2014).

Діяльність сьогоденних педагогів надзвичайно складна та відповідальна, соціальна значущість якої підвищується щороку. Безперервно розвивається і її моральний зміст, як наслідок, ускладнюються етичні вимоги до цієї професії. Нині різні аспекти етики та педагогічної культури є предметом вивчення багатьох дослідників

Отже, формування етико-партисипативної культури здобувачів вищої освіти є однією з базових властивостей особистості сучасного вчителя.

Проте результати досліджень засвідчують, що в сучасній освітній практиці формуванню етико-партисипативної культури майбутніх учителів приділяється замало уваги, що негативно позначається на якості навчання та виховання здобувачів освіти. У процесі домлідження з'ясовано, що однією з головних причин такого становища є недостатня підготовленість значної частини вчителів не тільки до оволодіння педагогічною майстерністю, але й професійного самовдосконалення.

Виходячи з цього, перед сучасними педагогічними закладами вищої освіти постає важливе завдання підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх учителів у вказаному напрямі відповідно до сучасних викликів. У педагогічній науці накопичено значний обсяг наукових доробок, спрямованих на розв'язання порушеної проблеми. Різні аспекти формування професійної позиції учителя досліджували О. Власова, О. Темченко, О. Фісун, С. Щербина та інші вчені.

Теоретичні питання морального виховання, формування морально-етичної підготовки майбутніх учителів, педагогічної етики і деонтології присвячено праці: М. Бастун, Б. Без'язичного, І. Бега, М. Васильєвої, Г. Васяновича, А. Денисенко,

А. Донцова, Ю. Кращенко, О. Попової, Л. Хоружої та інших вчених, які плідно займалися цією проблемою.

Ідеї партисипативного підходу набули широкого розвитку в дослідженнях Є. Казаєвої, Н. Касаткіної, О. Нікітіної, Н. Титової, О. Фаст, Д. Швець, Н. Шкитіної та ін. [3]. Особливий інтерес у контексті наукового пошуку має дисертаційне дослідження У Сюань, яке присвячено підготовці майбутніх магістрів музичного мистецтва до формування вокальної культури школярів засобами технології партисипації.

Аналіз наукових праць дає підстави свідчити, що більшість досліджень присвячено проблемам формування готовності майбутніх учителів із застосуванням лише технології партисипації. Проблема ж формування етико-партисипативної культури майбутніх учителів не була предметом спеціального дослідження українських учених. Актуальність зазначеної проблеми посилюється виявленими під час дослідження *суперечностями*, що об'єктивно мають місце в сучасній педагогічній теорії й практиці, зокрема між необхідністю формування в майбутніх учителів етико-партисипативної культури і недостатньою розробленістю науково-методичного забезпечення вказаного процесу в сучасних педагогічних ЗВО.

Отже, недостатнє теоретичне вивчення та необхідність розв'язання існуючих суперечностей роблять дослідження проблеми формування етико-партисипативної культури майбутніх учителів дуже актуальною і затребуваною.

Список використаних джерел

1. Секція «Концепція розвитку педагогічної освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/konferenciya/serpneva-konferenciya-2019/sekciya-koncepciya-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
2. Фаст О. Л. Партисипативний супровід формування педагогічної самоефективності майбутніх учителів початкових класів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. праць. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 68. Т. 2. С. 202-207.
3. Жуков В. П., Попова О. В. Партисипативний підхід до формування моральної позиції майбутнього вчителя. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи* : зб. наук. праць. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. № 58. С. 28-40.

ЗМІСТОВИЙ І ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ БАНДУРНОГО МУЗИКУВАННЯ»

Задоя С. Ю.

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ДВНЗ «Університет Григорія Сковороди в Переяславі»,
м. Переяслав-Хмельницький, Україна

На сучасному етапі свого розвитку суспільство все більше починає усвідомлювати, що головне його багатство – людина, а ще точніше – творча